

גֵּיב כַּפֶּר-הַנְּשִׂיא

24/2/51

מס. 3

קבוץ ארץ-ישראל ב'

לפני 4 שנים בערך "הגרעין האנגלי" שסנה 25 חבר, ישב במאפיה של קב. כפר בלום, הוחלט אחרי זכות סוּעָר לדבר עברית באסיפות ובוועדות. עם יציאת הגרעין לחדרה השפה השולטת היתה עברית במוסדות הקבוץ ואמילו למידת מה, בחיים היום-יומיים של החברה, אז התחיל הגל של עליה. נקלטו במשך השנה בחדרה יותר מ-80 חברים, שרוב רובם יודע לדבר עברית. אז האוירה השתנתה וחוזק מאד מוסדות הקבוץ, הקבוץ והאספה לא נשמעה "השפה הקדושה". הזמן עבר ולמרות מאמצים לתקן את המצב, המצב לא השתנה ביסודו. השפה האנגלית והאוירה האנגלית השתלטו בקב. כפר הנשיא. אבל חברים התעוררו, ראו שהאוירה "הזרה" הזו חתרה תחת היסודות של הקבוץ והכשילה כל חנוך תנועתנו. "לא באנו הנה לבנות פינת אנגליה בישראל, ולא נכניס אוירה עברית ע"י הנשמת החלום של תוספת "דברים" רק ע"י מאמצינו אנו נפתור את הבעיה הזו"

ב-22 לינואר 1951 התקיימה אסיפה לדון על הבעיה על יסוד ההצעות של "ועד הלשון הזמני", שהתקיימה לפי הוראות של אחת האספות הקודמות. רוב ההצעות נתקבלו, אבל מה שיותר חשוב מהצעות פורמליות, הורגש הרצון להתגבר על הבעיה והרצון למאמץ יוצא מן הכלל כדי לחסל את המצב הנוכחי. רק תקופה קצרה עברה מאז ואסטר לציין שהמצב הסתפר ומורגש. אוירה אחרת בקבוץ. בחדר-אכל, במקלחת ובשדות נשמעה השפה העברית ועם שמירה קפדנית ע"י חוג "הנאמנים" ובצוע ההצעות המעשיות של "ועד הלשון" החדש, נוכל בארך ימים להפוך את הקבוץ שלנו "מקבוץ אנגלי" לקבוץ ארץ-ישראלי.

קבוצתנו מברך את...

חברת הנוער בת 20 חברים שהגיעה אלינו ב-11 לפברואר. אפשר לסכם את הרגשת חברי-המסק לקראתם במליה של אחד החברים במסיבת קבלת הפנים. "מהיום אין דבר כנוער לחוד וחברי מסק לחוד, אלא חברה אחת שתבנה את המסק בכל צורותיו". המסיבה נגמרה עם יציאה למחול של ותיקים ונוער ביחד, הופעה שנחנה בסווי להתלהבות של החברה על קבלת "הילדים הככורים" של המסק.

חברנו גרסון התבייס וקבל על עצמו את התפקיד של מזכיר לסכת הקטר של תנועת הנונים (המאוחדת?) נאחל לו סיצליה להזק ולאמץ את הקטר בינינו לבין הסכבות האעירות של תנועתנו באנגליה וביתר הארצות. יבוא הזמן שניציג התנועות בכינוס עולמי יקומו יתנהל ויכוח על המקום של ה"פרקין" Ferkin בחנוך הנוער האנגלו-סכסי ואז נדע "כגרט" הגסים את עבודת חיינו.

קבוץ גלריות בפרברי כפר הנשיא

לפני קום המדינה היה קצב העליה כזה, שהרסה לעולים להקלם בחיי הארץ בדרך טבעית, ז"א ע"י הוספה לערים ולמושבות הקיימות, אם סוציאליים מהחשבון המיד את העליה החלוצית.

אבל המוני העולים שזרמו ארצה אחרי מאי 1948 לא יכלו כבר להסתדר בצורה כזאת, כי מצב ההצטרפות בישובים הקיימים הגיע כבר לידי מספר, בטכון, באפשרויות עבודה והזרמת העולים לבתי העולים, הופעה שהיתה צריכה להיות אמצעי זמני, הביאה לידי התנוונות ונכסלה בדרך כלל בגלל חסר לחץ על העולים לצאת לעצמאות כלכלית.

לכן החליטו המוסדות, שיש צורך לצאת למרחב, ולטוּר את העולים במקומות ישוב חדשים בכל קצווי הארץ, שספה יבנה להם סכון קטע וימצאו להם מקורות פרנסה קבועים. אבל היות וביט אינו נבנה ביום אחד,

יגורו העולים בינתיים בשכון זמני; כהתחלה באהלים ואחר כך בצריפי
סח, עד שתכנית השכונים תעובד ותבוצע. היות והשכון הנ"ל הוא זמני
ומתחננים יעברו לבתים, קראו למחנות מסוג זה מעברות. מצד אחד
נהפכו בתי עולים קיימים למעברות, מצד שני הוקמו מעברות לגמרי
חדשות, בקרבת ערים, מושבות ובנקודות, כגון כפרים שהפכו לישובים
עבריים.

בסביבות ראש פנה המושבה יוקמו באביב 500 יחידות דיור,
והעולים שהמעברה יחד עם אלה שעור צריכים לבוא, יעברו למי תכנית
לדירות הלה. לפני שנה רוכזו בראש פנה משפחות של תימנים שהיו
מיועדות ל"זנגריה", אבל הרכוז הזה לא שימש מעברה, אלא היה מוגדר
כתור ספר עבודה, וועדן להתישבות חקלאית. באוגוסט הוקמה המעברה,
ובמשך הזמן כל התימנים יצאו להתישבויות חזרות בנגב, בבית שאן
ובמקומות אחרים.

כעת ישנם במעברה בערך 900 נפש, מהם הרוב, 250 נפש מרומניה.
היום העליה הכי גדולה מגיעה מרומניה, איפה שהיהודים מרגישים את עצמם
נדחפים ממעמדותיהם הכלכליות והחברתיות ומפחזים מאד מלחץ הקומוניסטית.

העליה הסנייה במספר כ-250 נפש היא מעירק. מצב היהודים שם
וראי ידוע לכולם. העירקים בדרך כלל באים באפס אמצעים ומתווים את
החלק הכי עני במעברה. מענין לציין, שהעירקים בדרך כלל גם לא מסתדרים
כל כך מהר בעבודה כמו הארומאים ומסיגים את העבודות הפחות מכניסות,
בזמן שהרומנים עובדים יותר במנין במשכורת יותר גבוהה. אבל מן ההכרח
להוסיף לעבודה זו, שהמעבידים כסוכן מעונינים להמיק מקסימום תועלת
מהפועלים שלהם ויהודי עדות המזרח לא רגילים לסמפו הנהוג בעבודות
בנין וכיו' בדרך כלל, אמנם הם מצליחים במשך הזמן ללמד.

אחר כך ישנם הפרסים כ-150 נפש. מבחינה שטחית הם דומים
לעירקים אבל הם אמילו יותר מרימטיביים. מנסיוננו רואים שהתאר
רימיטיבי הוא בדרך כלל תור של שנה.

נוסף לזה יש לנו 100 צפון אמריקאים וטוניסאים, 50 מצרים
חומר אנסלגנטי מאד, 40 פולנים ועוד כמה עדות זעירות.

הנהלת המעברה היתה בזמן הראיון בידי כנהל מהפועל המזרחי,
והמצב היה תהו ובהו, כלי עומ הנזמה, אבל אחרי כניסתה לשטח המפעל
של המועצה האזורית, התחילו העניינים להתדר והושגו הרבה דברים בשטח
החנוך, הנקיון והסדר האדמיניסטרציה. מובן הוא שהמועצה צריכה להתעניין
בגוף כזה בתוך אזורת זיה לה גם האפשרויות והידיים לתרום למפעל החשוב
זה, שיתן את פריו לנלייל של ימינו.

אינספורמציה מהעניינים

רפת- בהתחלת סברואר יתו העולות והפר עברו ממסעורה לכפר הנשיא. העדר
מזנה היום:

11	חולבות
8	מכירות
26	עולות
1	פר
46	ראש ס"ה

הרפתן מוסר סעומציה לקבל מזניה 20-15 פרות בעתיד הקרוב,
כולן לניי המלטה. תנובת חלב למרה חולבת היום - 12 ליטר ליום.

צאן:- המלסות עד עכשיו - 150 טלאים. כבר שלחנו 60 טלאים לתנובה.
דבר זה מכניס סכום של יותר מ-600 ל"י. עד העברת העדר לדיר הצאן
החדש, לא התחילו לחלוב בגלל הוסר מקום בדיר היסן במסעורה. מאז עברו
130 כבשים לדיר החדש שהוא גותן אפשרות לחליבה. מצב המרעה בתחום הזה
די טוב אבל הסכויים לעתיד אינם כל כך טובים בגלל הוסר נפש. העדר
מונה יותר מ-290 כבשים.

לול:- אין אינספורמציה היות והלולן יותר מדי עמוק!!!

בריכות דגים:- העבודה בעונה זו רק האכלת הדגים. הדגים גדלו כ-20 גרם
200-5 גרם בערך ולא יגדלו יותר עד יתוג האוויר ישתנה. הצמיח לשלוח
את המלוח הטני לתנובה מסביב לפסא.

כרם: - נסתימה נזיעת הגפנים למרות הקטייה נקבלת עובדים. מצבם אינו משביע רצון היות וששה שבועות עברו מזמן נסיעת החלק הראשון בלי שירד גשם. החלק השני ניסע כמה ימים לפני הגשמים החזקים והסכויים להצלחת יותר גדולים.

בן ירקות: - נזרעו עד עתה 88 ד': 33 ד' שתילי בצל

2	ד' בצל זרוע
15	ד' שום
15	ד' תרד
2 1/2	ד' גינת בית
5	ד' קשואים
4	ד' עגבניות
5 1/2	ד' תפוחי-אדמה
1	ד' צנון

נוסף לנ"ל יש לזרוע עוד 40 ד' לתבואות קיץ. כל היבולים טובלים מחוסר גשם. גם חוסר עובדים (הננן סוען שאינו מקבל אפילו 20% של הפועלים המוקצבים לו) גורם לצמיחת עשבים.

מכורות: - יש עכשיו 30 מכורות, וטפול והאכלה נותנים י"ע אחד בשבוע. ביוני מצפים לרדיה הראשונה.

מקוים לרדות פעמים בשנה, ומצפים ליבול של 1/2 טונה דבש מ-30 המכורות, בתנאי שסזג האויר לא ישפיע לרע על הפריחה. לפי הסחירים ששררו לפני שנה זה יכניס 200 ל"י למחות.

פעל יציקה: - המצב בהספקת חומר גלם השתפר במידת-מה. 14 חברים עובדים כל יום. יש 80% הצלחה ביציקות והתוצאות טובות. המכונה החדשה לערבוב חול מצליחה בעבודתה. החול מסודר הרבה יותר טוב וזה גורם לחסכון בעבודה. אחת הבעיות שתדוש מתרון היא סמחירות היציקה גדולה יותר מאפשרות העבוד במחרסות.

בנין: - בנינים בבצוע: דיר צאן, פרה, בית אמון, תוספת ללול, מכבסה, בית כחום, סככת מכונות, מזכירות, מחסן כללי, סוערון ילדים. יש מחסור גדול בחומרי בנין כגון: מלט, עץ, פח וחומר לכסוי גגות ועלינו לצפות ליותר בנינים בנויים מבלוקים. נוסף לבנינים הנ"ל מראה המחנה השתנה עם הקמת בניני נח"ל ו-8 בתים ("שבנת הותיקים").

הפלחה אחרי המשבר

לפי שידוע לחברים היה לפני זמן קצר משבר רציני, לא רק בענף הפלחה שלנו אלא בכל שטחי הארץ ובאופן מיוחד בדרום. אחרי שידורו אצלנו בערך 110 מ"מ גשמים נוספים השתנה המצב בסדותינו באופן יסודי. מחוץ לכסלון אחד בשטחי לגיון אין היום אף שטח אחד שמצבו אינו משביע רצון, אדרבה, מותר לציון שחלק הגידולים, למרות שהם מפגרים במקצת בגלל תקופת היובש הממושכת לפני ירידת הגשמים האחרונים, היום הולכים ומתגברים על החלשתם. רק שטח אחד של 200 דונם תלתן "פסלי" בלגיון נכשל לגמרי ואין כל סכויים לקבל יכול מהזריעה הזאת; יש לזרוע אותו השטח מחדש.

היה בתכנית לזרוע חריץ בגידול קיצי בבצוע של סרקטור ומכונות של קבוצת יזרעאל, אך אחרי שכבר סדרנו את כל העניין ואמילו יצאנו למקום כדי לזרוע, ירד גשם חזק מחדש, ולא היתה אפילו אפשרות להתחיל בעבודה. כעת אנו מחכים למזג אויר יבש ונתון להתחלת הזריעה הזאת.

מצב כל השטחים (לפי המוצא במקורנו האחרון בסוף ינואר) כולקמן:

עלבי-בר	צפיפות	המצב הנוכחי	הגידול	דונם	שם השטח
הרבה ספיה	צפוף	חזק	גידול בקיה	112	חלסה א'
" "	לא "	בינוני	" לגרעינים	240	" ב'
נקיה	"	טוב	" חילבה	70	" ג'
נקיה	קצת דליל	טוב	" פול	60	" ד'
הרבה ספיה	"	טוב	" "	80	" ה'
* עשבים	רגילה	בינוני	" שעורה	80	" ו'
"	"	בינוני	" חציר בקיה	300	" ז'
**	"	בינוני	" שעורה	140	" ח'
**	"	דליל	" חסה	75	" ט'
**	הרבה עשבים	רגיל	" בקיה לגרעינים	305	לג'ון
		כשלון גמור	תלתן	190	"
* קצת דליל עשבים	"	גידול רגיל	ש"ס	200	"
"	"	מפגר	חילבה	360	"
**	"	גידול רגיל	חסה	500	"
**	רנילה	חזק	" שעורה	300	מוגר-אל-דרוז
**	"	חזק	" ש"ס	70	" "
**	"	חזק	" שעורה	275	געונה א'
**	"	מפגר	חציר בקיה	120	נבעת העץ א'
"	"	גידול חזק	" "	70	" ב'
"	"	"	" "	20	כרם א'
נקיה	"	"	" "	10	" ב'
		זרוע מאוחר - אין סכום	" "		

(*) כל השטחים הזרועים עם דגנים (שעורה, חסה, ש"ס) כבר קבלו או עומדים לקבל ריסוס ע"י "חיים-אוויר" (חברה לריסוס אווירי) להשמדת עשבי הבר. בנוגע לשטחים הזרועים עם קטניות Legumes (בקיה, חילבה, פול) לא נרסם השנה היות והמחיר לריסוס הקטניות גבוה עד כדי כך שלא ישתלם הריסוס.

(**) שטח זה סבל ממזיק (Marseulia Deltiventris) עד התחלת הגשמים האחרונים.

סמיון.

חברת הנוער

חברת הנוער התלת-שנתי שהגיעה אלינו לפני שבועיים מונה 20 בני נוער: 12 נערים ו-8 נערות.

החברה מהווה קבוץ גלויות בועיר-אנפין. התרכב לפי ארצות המוצא הוא כולקסון:

1	טוניס
1	לבנון
2	מצרים
1	מאלאיה (סינגפור)
6	עירק
1	פולין
1	פרס
7	רומניה

הגיל של בני הנוער הוא 15 - 14.

התרכב העדתי המעורב לא יוצר עדין בעיות חברותיות בקרב החברה. נקוה שגם בעתיד בעיות מסין זה לא תופענה. מה שיותר מדאיג זהו הריב התמידי בין הבנים והבנות. לפי דעת "מומחים" אסם בזה הגיל.

מצד המסק ישנה הזנחה גדולה בכל השטחים, הן בשטח המסקי והן בחנוכי. דרושים עוד הרבה סדורים בפנים הצריפים ומסביבם. גם ענייני העבודה, שעות עבודה ולמודים לא סודרו עדין ולכן מורגס אי-סדר בכל חיי הנוער.

המורה השני טרם שוחרר מתפקידו הנוכחי וטרם נכנס להוראה ולכן לומד כל הנוער בכתה אחת.

עובדה זאת

השונה של בני הנחל גורמת לקשיים עצומים בלמודים בגלל רמת ההשכלה נקוה שא ער אשר מחיבת קיום שתי כתות לפחות.
מעבודתו במעברה שובו של יצחק גולן מהסמינריון ושחרורו של אשר והמסק. וכניסתו להוראה ישתפר הסצב לשביעת רצונם של הנוער

יצחק. 12

מכתבים למערכת

אדון!

בקבוץ "בבקבוץ" יש הצעה הדורשת תשומת-לב של הספרן שלנו. בוצע מיוחד חד רישום הספרים "הפרסיים" בחדרים. הספרים ערוכים בקטלוג כל סי- לפי סדר אלף בית - ולפי חדרים וכל חבר זכאי לבקש לקריאה לקריאה מאיזה חדר שהוא. כל זמן שאין לנו ספרים מרכזים אולי כדאי ש ישיטה כזו כדי לאפשר קריאת הספרים שברשותו של הקבוץ. "תולעת ספר".

אדון!

ב-2 לפברואר שמעתי את הקול של הצפור "קוקו" הראשון בקרבת מגדל התחסיץ. לפי דעתי זה הזמן המוקדם ביותר בעונה שנשמע קול הצפור הזה. האם אני צודק?
"צפור לילה".

אדון!

אני מביא לתשומת לב החברה בעיה הגורמת להפסד כלכלי עצום למסק כל שנה ושנה. אני מתכוון לחסר אחריות של החברים בזמן גמר עבודתם. אנשי הצאן, למשל, לוקחים ק" מהערימה ומפזרים את החבילות הרטובות או יותר גרועות מסביב לערימה, לוקחים את המגיע להם ויוצאים, מסאירים מאחוריהם את הקט בפזור בחביל הטרקטורים היוכלו אח"כ לזרום עליו. האינסטלטורים מסאירים עודף החלקים והצנורות מסביב מקום עבודתם בחביל העשבים שיבלעו אותם. חומרי בנין מפוזרים מסביב לעבודות הגמורות בלי לאסוף אותם. שקים, אגוזים ואפילו תבואות נחארים בכל מקומות בלי דאגה לרכוזם. אין להאשים את מרכז המסק אלא את החברים בעצמם. חברים אינם מרגישים שהמסק שלהם וזיס אותה האחריות לרועה זאן או לרפתן או לפסק לפסור על הרכוש שלו זיס למרכז המסק או לחצרן. אותה הגיטה נראית בחדר האכל, במקלחת ובמקומות הצבוריים, לכלוך, מעילים, בגדים, גיר וכו', בכל מקום ודאגה לנקיון נסארת לידיים של "מיטהו" אחר. יש אלף ואחד דוגמאות כאלו, סיור מסביב בתי המגורה יוכיח הדבר, וחברים צריכים להכיר את הבעיה כבעיה. נפתור אותה רק על ידי הכרה של כל חבר וחבר סכאן הבית שלו, ושחיינו אינם נגמרים בחדר שלו וב-9 שעות עבודתו.

חבר.